

31983L0349

1983 7 18

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 193/1

**SEPTINTOJI TARYBOS DIREKTYVA,
1983 m. birželio 13 d.
pagrįsta Sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl konsoliduotos atskaitomybės
(83/349/EEB)**

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ir ypač į jos 54 straipsnio 3 dalies g punktą,

atsižvelgdama į Komisijos siūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi 1978 m. liepos 25 d. Taryba priėmė Direktyvą 78/660/EEB ⁽⁴⁾ dėl nacionalinių teisės aktų, reglamentuojančių tam tikrų bendrovių metinę atskaitomybę, suderinimo; kadangi daug bendrovių priklauso bendrovių grupėms; kadangi reikia rengti konsoliduotą atskaitomybę, kuri leistų šių bendrovių grupių finansinę informaciją perteikti tų grupių nariams ir tretiesiems asmenims; kadangi būtina suderinti nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius konsoliduotos atskaitomybės rengimą, siekiant užtikrinti Bendrijoje viešai skelbtinos bendrovių informacijos palyginamumą ir lygiavertiškumą;

kadangi nustatant konsolidavimo sąlygas turi būti atsižvelgta ne tik i tuos atvejus, kuriuose kontrolės galia grindžiama balsavimo teisių dauguma, bet ir i tuos, kuriuose ta kontrolės galia grindžiama sutartimis, jei tokios leidžiamos; be to, kadangi valstybėms narėms turi būti leidžiama atsižvelgti i tuos atvejus, kai kontrolė tam tikromis aplinkybėmis efektyviai vykdoma turint akcijų mažumą; kadangi valstybėms narėms turi būti leidžiama atsižvelgti i tuos atvejus, kai visų bendrovių grupės narių statusas yra lygiavertis;

kadangi nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius konsoliduotą atskaitomybę, reikia derinti, kad būtų apsaugoti akcinių bendrovių interesai; kadangi tokio apsaugojimo dalis yra konsoliduota atskaitomybė, kurias turi rengti bendrovių grupėms priklausančios bendrovės, ir jas turi rengti bent patronuojanti grupės bendrovė; be to, kadangi informacijos išsamumo principas reikalauja, kad konsoliduotą atskaitomybę rengtų ir dukterinė bendrovė, kuri savo ruožtu yra patronuojanti kitos grupės bendrovė; tačiau kadangi tokia patronuojanti bendrovė gali, o tam tikrais atvejais turi būti atleidiama nuo pareigos rengti konsoliduotą atskaitomybę, jeigu garantuojama pakankama grupės narių ir trečiųjų asmenų apsauga;

kadangi tam tikro dydžio neviršijančios bendrovės gali būti pagrįstai atleistos nuo pareigos rengti konsoliduotą atskaitomybę; kadangi reikia nustatyti atitinkamas didžiausias ribas, kurių neviršijus tokios išimtys gali būti taikomos; kadangi iš to išeina, kad valstybės narės arba gali nustatyti, jog viršijusi bent vieno iš trijų kriterijų ribą bendrovė nebeatleidiama nuo minėto reikalavimo, arba patvirtinti žemesnes nei direktyvoje nurodytas ribas;

⁽¹⁾ OL C 121, 1976 6 2, p. 2.

⁽²⁾ OL C 163, 1978 7 10, p. 60.

⁽³⁾ OL C 75, 1977 3 26, p. 5.

⁽⁴⁾ OL L 222, 1978 8 14, p. 11.

kadangi konsoliduota atskaitomybė turi atspindėti tikrą ir teisingą visų konsoliduotų bendrovių kaip visumos turto, išsipareigojimų, finansinės būklės, pelno ir nuostolių vaizdą; kadangi todėl iš esmės visos tos bendrovės turi būti konsoliduojamos; kadangi taip konsoliduojant reikia įtraukti visą tų bendrovių turtą, išsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, atskirai nurodant akcijas, priklausančias su bendrove nesusijusiems asmenims; tačiau kadangi, stengiantis panaikinti konsoliduotų bendrovių tarpusavio finansinių ryšių pasekmes, būtina padaryti reikiamas pataisas;

kadangi reikia nustatyti konsoliduotos atskaitomybės rengimo ir jos įvertinimo principus, stengiantis, kad joje informacija būtų parodoma laikantis pastovių taisyklių, kad būtų lengva palyginti ne tik vienodais metodais įvertintą to paties laikotarpio atskaitomybę, bet ir skirtingų laikotarpių atskaitomybes;

kadangi konsoliduotos bendrovės turimas kitos bendrovės, kuriai ta konsoliduota bendrovė daro didelę įtaką, kapitalas į konsoliduotą atskaitomybę įrašomas nuosavybės metodu;

kadangi konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte pateikiama išsami informacija apie konsoliduojamas bendroves;

kadangi tam tikras Direktyvoje 78/660/EEB numatytas laikinąsias nukrypti leidžiančias nuostatas galima taikyti ir toliau, kol jos nebus pakeistos,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 skirsnis

Konsoliduotos atskaitomybės parengimo sąlygos

1 straipsnis

1. Valstybė narė turi reikalauti, kad visos bendrovės, kurioms galioja tos valstybės narės įstatymai, rengtų konsoliduotą atskaitomybę ir konsoliduotą metinę atskaitomybę, jeigu ta bendrovė (patronuojanti bendrovė):

a) turi daugumą kitos bendrovės (dukterinės bendrovės) akcininkų ar narių balsavimo teisių arba

b) turi teisę rinkti ar atšaukti daugumą kitos bendrovės (dukterinės bendrovės) kitos bendrovės daugumą administracijos narių, valdybos ar stebėtojų tarybos narių, ir kartu yra tos bendrovės akcininkė arba dalyvė, arba

c) turi teisę dukterinei bendrovei, kurios akcininkė arba dalyvė ji yra, daryti lemiamą įtaką pagal su ta bendrove sudarytą sutartį arba pagal steigimo sutarties arba įstatų nuostatas, jeigu tokios sutartys ir nuostatos yra įteisintos dukterinės bendrovės reglamentuojančiuose nacionaliniuose teisės aktuose. Valstybė narė neprivalo reikalauti, kad patronuojanti bendrovė būtų dukterinės bendrovės akcininkė arba dalyvė. Tos valstybės narės, kurių teisės aktuose nenumatyta tokių sutarčių ar straipsnių, šios nuostatos taikyti neprivalo arba

d) yra kitos bendrovės akcininkė arba dalyvė ir:

aa) dauguma tos bendrovės (dukterinės bendrovės) administracijos, valdybos arba stebėtojų tarybos narių, kurie buvo paskirti ir dirbo šiose pareigose atskaitiniais finansiniais metais, praėjusiaisiais finansiniais metais ir dirbo iki pat konsoliduotos atskaitomybės parengimo dienos tik todėl, kad patronuojanti bendrovė pasinaudojo savo balsavimo teisėmis, arba

bb) pagal sutartį su kitais tos bendrovės (dukterinės bendrovės) akcininkais arba dalyviais, viena valdo daugumą akcininkų arba dalyvių balsavimo teisių toje bendrovėje. Valstybės narės gali priimti nuostatas, detaliau nustatančias tokių sutarčių formą ir turinį.

Valstybės narės laikose bent jau bb papunkčio nuostatų.

Valstybės narės gali nustatyti, kad aa papunkčio nuostatos taikomos tik tuo atveju, jeigu patronuojančiai bendrovei priklausanti kapitalo dalis atstovauja ne mažiau kaip 20 % akcininkų ar dalyvių balsavimo teisių.

Tačiau aa papunktis netaikomas, jeigu aptariamąsios dukterinės bendrovės atžvilgiu kita bendrovė turi a, b ir c punktuose nurodytas teises.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje minėtų atvejų, atsižvelgdamos į numatytas vėliau diegti derinimo priemones, valstybės narės gali reikalauti, kad bet kuri bendrovė, kuriai taikomi tos valstybės narės įstatymai, rengtų konsoliduotą atskaitomybę ir konsoliduotą metinę atskaitomybę, jeigu ta bendrovė (patronuojanti bendrovė) turi kitos bendrovės (dukterinės bendrovės) kapitalo dalį, apibrėžtą Direktyvos 78/660/EEB 17 straipsnyje, ir:

- a) patronuojanti bendrovė dukterinei bendrovei faktiškai daro lemiamą įtaką arba
- b) ir patronuojančią bendrovę, ir dukterinę bendrovę valdo patronuojanti bendrovė.

2 straipsnis

1. 1 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose dukterinių bendrovių ir visų pagrindinės bendrovės arba kitos dukterinės bendrovės pavedimu, tačiau savo vardu veikiančių asmenų balsavimo teisės bei skyrimo ir atleidimo teisės priskaičiuojamos prie atitinkamų patronuojantis bendrovės teisių.

2. Taikant 1 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktus, į šio straipsnio 1 dalyje minimas teises neįskaitomos balsavimo teisės:

- a) suteikiamos akcijų, disponuojamos pavedimu asmens, kuris nėra nei patronuojanti bendrovė, nei dukterinė bendrovė, arba
- b) suteikiamos akcijų, turimų kaip užstatas, jeigu balsavimo teisėmis naudojamosi pagal gautus nurodymus, arba turimų ryšium su įprastinės komercinės veiklos metu suteiktomis paskolomis, su sąlyga, kad tomis balsavimo teisėmis naudojamosi ginant užstato davėjo interesus.

3. 1 straipsnio 1 dalies a ir d punktuose, į visas akcininkų ir narių balsavimo teises dukterinėje bendrovėje neįeina balsavimo teisės, suteikiamos akcijų, kurias turi pati bendrovė, tai bendrovei dukterinė bendrovė arba tų bendrovių pavedimu tačiau savo vardu veikiantis asmuo.

3 straipsnis

1. Nepažeidžiant 13, 14 ir 15 straipsnių, patronuojanti bendrovė ir visos jos dukterinės bendrovės turi būti konsoliduojamos, neatšizvelgiant į tai, kur yra jų buveinė.

2. Pirmojoje šio straipsnio dalyje dukterinei bendrovei dukterinė bendrovė laikoma dukterine bendrove, pavaldžia konsoliduojamų bendrovių patronuojančiai bendrovei.

4 straipsnis

1. Šioje direktyvoje patronuojanti bendrovė ir visos jos dukterinės bendrovės yra konsoliduojamos bendrovės, jeigu patronuojanti bendrovė arba viena ar daugiau dukterinių bendrovių priskiriama toliau išvardytoms bendrovių rūšims:

a) *Vokietijoje:*

die Aktiengesellschaft, die Kommanditgesellschaft auf Aktien, die Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

b) *Belgijoje:*

la société anonyme / de naamloze vennootschap — la société en commandite par actions / de commanditaire vennootschap op aandelen — la société de personnes à responsabilité limitée / de personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

c) *Danijoje:*

aktieselskaber, kommanditaktieselskaber, anpartsselskaber;

d) *Prancūzijoje:*

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée;

e) *Graikijoje:*

η ανώνυμη εταιρία, η εταιρία περιορισμένης ευθύνης, η ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία;

f) *Airijoje:*

public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee;

g) *Italijoje:*

la società per azioni, la società in accomandita per azioni, la società a responsabilità limitata;

h) *Liuksemburge:*

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée;

i) *Olandijoje:*

de naamloze vennootschap, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

j) *Jungtinėje Karalystėje:*

public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee.

2. Tačiau patronuojančias bendroves, kurios nėra priskiriamos šio straipsnio 1 dalyje išvardytoms bendrovių rūšims, valstybė narė gali atleisti nuo 1 straipsnio 1 dalies reikalavimo.

5 straipsnis

1. Nuo 1 straipsnio 1 dalies reikalavimo valstybė narė gali atleisti patronuojančias bendroves, kurios yra finansinės holdingo

kompanijos, apibrėžtos Direktyvos 78/660/EEB 5 straipsnio 3 dalyje, ir kurios:

- a) per finansinius metus nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nesikišo į dukterinės bendrovės valdymą;
- b) per finansinius metus ir paskutinius penkerius metus nepasinaudojo turimų akcijų suteikiamomis balsavimo teisėmis skiriamant dukterinės bendrovės administracijos, valdybos ar stebėtojų tarybos narius, arba, jeigu šiomis teisėmis pasinaudoti buvo būtina, stengiantis užtikrinti dukterinės bendrovės administracijos, valdybos arba stebėtojų tarybos veiklą, tarp tos dukterinės bendrovės administracijos, valdybos arba stebėtojų tarybos narių nėra nė vieno balsavimo teisių daugumą turinčio patronuojantis bendrovės akcininko, dalyvio arba tos patronuojančios bendrovės administracijos, valdybos arba stebėtojų tarybos nario, arba tos bendrovės nario, turinčio balsavimo teisių daugumą, ir jeigu patronuojanti ar kuri nors jos dukterinė bendrovė neįtakojė ir nesikišo į taip paskirtų šių tarnybų narių funkcijų vykdymą;
- c) yra suteikusių paskolų tik toms bendrovėms, kurių kapitalo dalį ji turi. Jeigu paskolos buvo suteiktos kitoms šalims, jos turėjo būti apmokėtos iki praėjusių finansinių metų pabaigos, ir
- d) nuo minėto reikalavimo atleidžia administracinė valdžios institucija, patikrinusi, ar įvykdytos anksčiau išvardytos sąlygos.

2. a) finansinę holdingo kompaniją atleidus nuo minėto reikalavimo, nuo 49 straipsnio 2 dalyje numatytos datos jos metinėje atskaitomybėje teikiama informacijai apie dukterines bendroves, kurių kontrolinius akcijų paketus turi minėta bendrovė, netaikomas Direktyvos 78/660/EEB 43 straipsnio 2 dalis;
- b) informacijos apie tokius kontrolinius dukterinių bendrovių akcijų paketus, kuri reikalaujama pagal Direktyvos 78/660/EEB 43 straipsnio 1 dalies 2 punktą, leidžiama nepateikti, jeigu tokios informacijos atskleidimas rimtai prieštarautų patronuojančios bendrovės, jos akcininkų ar dalyvių, arba jos filialų interesams. Valstybės narės gali reikalauti tokioms išimtims gauti administracinę ar teisinę įgaliojimą. Kiekviena tokia išimtis turi būti atskleista atskaitomybės aiškinamajame rašte.

6 straipsnis

1. Nepažeisdama 4 straipsnio 2 dalies ir 5 straipsnio nuostatų, valstybė narė gali numatyti galimybę atleisti bendrovę nuo 1 straipsnio 1 dalies reikalavimo, jeigu patronuojančios bendrovės

balanso sudarymo dieną konsoliduojamos bendrovės, kartu paėmus, jų paskutinių metų atskaitomybių duomenimis, neviršija dviejų iš trijų kriterijų ribų, nustatytų Direktyvos 78/660/EEB 27 straipsnyje.

2. Apskaičiuojant aukščiau minėtų kriterijų dydžius, valstybė narė gali reikalauti nevykdyti arba leisti nevykdyti 19 straipsnio 1 dalies nurodyto saldavimo arba 26 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose minimo išbraukimo. Tokiu atveju turto vertės balanse sumos ir grynųjų pajamų kriterijai padidinami 20 %.

3. Anksčiau minėtiems kriterijams taikomas Direktyvos 78/660/EEB 12 straipsnis.

4. Šis straipsnis netaikomas, jeigu viena iš konsoliduojamų bendrovių yra bendrovė, kurios išleisti vertybiniai popieriai yra įrašyti į valstybėje narėje veikiančios vertybinių popierių biržos oficialiuosius prekybos sąrašus.

5. Per dešimt metų nuo 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos valstybės narės gali padidinti ECU išreikštus kriterijus ne daugiau kaip 2,5 karto, o vidutinį darbuotojų skaičių per finansinius metus — ne daugiau kaip iki 500.

7 straipsnis

1. Neatsižvelgdama į 4 straipsnio 2 dalies, 5 ir 6 straipsnių nuostatas, valstybė narė gali numatyti galimybę toliau nurodytais dviem atvejais atleisti patronuojančią bendrovę, kuriai galioja tos valstybės narės įstatymai, nuo 1 straipsnio 1 dalies reikalavimo, jeigu aptariamoji patronuojanti bendrovė savo ruožtu yra dukterinė kitai patronuojančiai bendrovei, kuriai galioja tos valstybės narės įstatymai:

- a) jeigu ta patronuojanti bendrovė yra visų nuo reikalavimo atleidžiamosios bendrovės akcijų savininkė. Jeigu dalį atleidžiamosios bendrovės akcijų turi jos administracijos, valdybos arba stebėtojų tarybos nariai, nes to reikalauja įstatymai, bendrovės steigimo sutartis arba įstatai, į tas akcijas neatsižvelgiama, arba
- b) jeigu ta patronuojanti bendrovė yra 90 % arba daugiau atleidžiamosios bendrovės akcijų savininkė, ir kiti atleidžiamosios bendrovės akcininkai ar dalyviai pritarė atleidimui.

Jeigu šios direktyvos priėmimo metu valstybės narės įstatymuose jau yra nustatytas konsolidavimas aptariamam atveju, ta valstybė narė neprivalo šios nuostatos taikyti dešimt metų po 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos.

2. Nuo minėto reikalavimo gali būti atleidžiama tik tada, jeigu įvykdomos visos toliau išvardytos sąlygos:

a) atleidžiamoji bendrovė ir, nepažeidžiant 13, 14 ir 15 straipsnių, visos jos dukterinės bendrovės turi būti konsoliduojamos didesnės bendrovių grupės, kurią valdo tos valstybės narės įstatymais reglamentuojama patronuojanti bendrovė, konsoliduotoje atskaitomybėje;

b) aa) šios dalies a punkte minimas didesnės bendrovių grupės konsoliduotą atskaitomybę ir konsoliduotą metinę atskaitomybę turi rengti tos grupės patronuojanti bendrovė, ir jų auditas atliekamas, laikantis valstybės narės įstatymo, kuris pagal šios direktyvos reikalavimus reglamentuoja patronuojantis bendrovės veiklą;

bb) atleidžiamosios bendrovės konsoliduota atskaitomybė, nurodytos šios straipsnio dalies a punkte, konsoliduota metinė atskaitomybė, nurodyta aa papunktyje, ir už tų atskaitomybę atsakingo asmens išvada, bei prireikus 9 straipsnyje nurodytas priedas turi būti viešai skelbiami laikantis tvarkos, nustatytos valstybės narės įstatymo, pagal šios direktyvos 38 straipsnio reikalavimus reglamentuojančio bendrovės veiklą. Valstybė narė gali reikalauti minėtus dokumentus skelbti valstybine kalba, vertimus atitinkamai patvirtinus;

c) atleidžiamosios bendrovės metinės atskaitomybės aiškinamajame rašte turi būti nurodyta:

aa) patronuojantis bendrovės, rengiančios a punkte minėtas konsoliduotą atskaitomybę, pavadinimas ir buveinės adresas ir

bb) kad bendrovė yra atleista nuo reikalavimo rengti konsoliduotą atskaitomybę ir konsoliduotą metinę atskaitomybę.

3. Tačiau valstybė narė neprivalo taikyti šios direktyvos toms bendrovėms, kurių išleisti vertybiniai popieriai yra įrašyti į valstybėje narėje veikiančios vertybinių popierių biržos oficialiuosius prekybos sąrašus.

8 straipsnis

1. 7 straipsnio 1 dalyje nenumatytais atvejais valstybė narė, nepažeisdama 4 straipsnio 2 dalies, 5 ir 6 straipsnių, gali patronuojančią bendrovę, kuriai galioja tos valstybės narės įstatymai ir kuri savo ruožtu yra dukterinė kitai patronuojančiai bendrovei, kuriai galioja tos valstybės narės įstatymai, atleisti nuo 1 straipsnio 1 dalies reikalavimo, jeigu įvykdomos visos 7 straipsnio 2 dalyje išvardytos sąlygos ir jeigu atleidžiamosios bendrovės akcininkai arba dalyviai, kuriems priklauso minimali įstatinio kapitalo dalis, likus ne mažiau kaip šešiams mėnesiams iki finansinių metų pabaigos nereikalauja rengti konsoliduotos atskaitomybės. Valstybės narės gali nustatyti akcinių bendrovių ir ribotos turtinės atsakomybės bendrijų su akciniu kapitalu minimalią įstatinio kapitalo dalį ne didesnę kaip 10 %, o kitų rūšių bendrovių – ne didesnę kaip 20 %.

2. Valstybė narė, taikydamą tokią išimtį, negali reikalauti, kad patronuojantis bendrovės, parengusios 7 straipsnio 2 dalies a punkte minimas konsoliduotą atskaitomybę, veikla būtų reglamentuojama tos valstybės narės įstatymų.

3. Valstybė narė negali šiai išimčiai nustatyti sąlygų, susijusių su konsoliduotos atskaitomybės rengimo ir audito atlikimo tvarka, nurodyta 7 straipsnio 2 dalies a punkte.

9 straipsnis

1. Prieš suteikdama 7 ir 8 straipsniuose minėtas išimtis, valstybė narė gali reikalauti, kad atleidžiamos bendrovės 7 straipsnio 2 dalies a punkte minimoje konsoliduotoje atskaitomybėje arba jos prieduose pagal šios direktyvos reikalavimus atskleistų papildomą informaciją, jeigu tokią informaciją tokiais pat aplinkybėmis pateikia konsoliduotą atskaitomybę privalančios rengti valstybės narės bendrovės.

2. Prieš suteikdama minėtas išimtis, valstybė narė taip pat gali reikalauti, kad atleidžiamosios bendrovės 7 straipsnio 2 dalies a punkte minimos konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte arba atleidžiamosios bendrovės metinėje konsoliduotoje atskaitomybėje atskleistų visą ar dalį informacijos apie bendrovių grupę, kurios patronuojanti bendrovė yra tos valstybės narės atleidiama nuo pareigos rengti konsoliduotą atskaitomybę, būtent:

— ilgalaikio materialiojo turto vertė,

— grynosios pajamos,

— finansinių metų pelnas arba nuostolis ir kapitalo bei rezervų suma,

— vidutinis darbuotojų skaičius finansiniais metais.

10 straipsnis

7–9 straipsnių nuostatos neturi įtakos jokiems valstybių narių vidaus teisės aktams dėl konsoliduotos atskaitomybės ar konsoliduotos metinės atskaitomybės, jeigu šie dokumentai reikalingi:

— darbuotojams ir jų atstovams informuoti arba

— administracinės ar teisminės valdžios organų vidaus tikslams.

11 straipsnis

1. Nepažeisdama 4 straipsnio 2 dalies, 5 ir 6 straipsnių, valstybė narė gali nuo 1 straipsnio 1 dalies reikalavimo atleisti bet kurią patronuojančią bendrovę, kuriai galioja tos valstybės narės įstatymai, jeigu ji savo ruožtu yra kitos patronuojančios bendrovės, kuriai negalioja tos valstybės narės įstatymai, dukterinė bendrovė ir jeigu įvykdomos visos toliau nurodytos sąlygos:

- a) atleidžiamoji bendrovė ir, nepažeidžiant 13, 14 ir 15 straipsnių, visos jos dukterinės bendrovės turi būti konsoliduojamos didesnės bendrovių grupės konsoliduotoje atskaitomybėje;
- b) a punkte minima konsoliduota atskaitomybė ir prireikus konsoliduota metinė atskaitomybė, turi būti rengiami pagal šios direktyvos reikalavimus arba kitu būdu, lygiaverčiu konsoliduotos atskaitomybės ir konsoliduotos metinės atskaitomybės rengimui pagal šią direktyvą;
- c) a punkte minima konsoliduota atskaitomybė turi būti patikrintos vieno ar daugiau asmenų, įgaliotų atlikti auditą pagal nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius tą atskaitomybę sudariusių bendrovių veiklą.

2. Taikomos 7 straipsnio 2 dalies b punkto bb papunkčio ir c punkto bei 8–10 straipsnių nuostatos.

3. Valstybė narė gali taikyti šiame straipsnyje aptariamais išimtis tik tuo atveju, jeigu ji taiko šias išimtis pagal 7–10 straipsnius.

12 straipsnis

1. Nepažeisdama 1–10 straipsnių, valstybė narė gali reikalauti, kad bet kuri bendrovė, kuriai galioja tos valstybės narės įstatymai, rengtų konsoliduotą atskaitomybę ir konsoliduotą metinę atskaitomybę, jeigu:

- a) tokia bendrovė ir viena ar daugiau pagal 1 straipsnio 1 arba 2 dalis su ja nesusijusių bendrovių yra valdomos kartu su ta bendrove sudarytos sutarties arba tų bendrovių steigimo sutarties ar įstatų pagrindu arba
- b) tokios bendrovės ir vienos ar daugiau pagal 1 straipsnio 1 arba 2 dalis su ja nesusijusių bendrovių administracijos, valdybos arba stebėtojų tarybos yra didžiąja dalimi sudarytos iš tų pačių asmenų, einančių pareigas finansiniais metais ir iki parengiant konsoliduotą atskaitomybę.

2. Jeigu taikoma šio straipsnio 1 dalis, toje dalyje apibrėžtais ryšiais susijusios bendrovės ir visos joms dukterinės bendrovės yra konsoliduojamos kaip nustatyta šioje direktyvoje, jeigu viena ar daugiau iš šių bendrovių priskiriama kuriai nors 4 straipsnyje išvardytų bendrovių rūšių.

3. Šiame straipsnyje aptariamai konsoliduotai atskaitomybei ir konsoliduotai metinei atskaitomybei taikomi 3 straipsnis, 4 straipsnio 2 dalis, 5 straipsnis, 6 straipsnis, 13–28 straipsniai, 29 straipsnio 1, 3, 4 ir 5 dalys, 30–38 straipsniai ir 39 straipsnio 2 dalis, juose minimas patronuojančias bendroves suprantant kaip visas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bendroves. Tačiau, nepažeidžiant 19 straipsnio 2 dalies, į konsoliduotą atskaitomybę įtraukiamų straipsnių „Kapitalas“, „Akcijų priedai“, „Perkainojimo rezervas“, „Rezervai“, „Pelnas arba nuostoliai finansinių metų pradžioje“ ir „Pelnas arba nuostoliai finansinių metų pabaigoje“ sumos yra bendrosios sumos, parodančios visas 1 dalyje minėtas bendroves.

13 straipsnis

1. Bendrovę įtraukti į konsoliduotą atskaitomybę nebūtina, jeigu jos reikšmė 16 straipsnio 3 dalies reikalavimui vykdyti yra nereikšminga.

2. Tačiau jeigu šio straipsnio 1 dalies nuostatą atitinka dvi ar daugiau bendrovių ir jeigu jos kartu yra reikšmingos 16 straipsnio 3 dalies reikalavimui vykdyti, būtina jas įtraukti į konsoliduotą atskaitomybę.

3. Be to, bendrovę įtraukti į konsoliduotą atskaitomybę nebūtina, jeigu:

a) griežti ilgalaikiai apribojimai iš esmės trukdo:

aa) patronuojančiai bendrovei naudotis savo teisėmis į tos bendrovės turtą ar valdymą arba

bb) bendrai valdyti tą bendrovę, jeigu ji susijusi su kitomis bendrovėmis 12 straipsnio 1 dalyje apibrėžtais ryšiais, arba

b) neeikvojant per daug lėšų ir laiko, neįmanoma gauti informacijos, reikalingos konsoliduotai atskaitomybei pagal šios direktyvos reikalavimus parengti, arba

c) tos bendrovės akcijos turimos tik siekiant jas vėliau vėl perduoti.

14 straipsnis

1. Jeigu vienos ar daugiau konsoliduojamų bendrovių veikla yra tokia skirtinga, kad jas įtraukus į konsoliduotą atskaitomybę būtų nusižengta 16 straipsnio 3 dalies reikalavimams, tai, nepažeidžiant šios direktyvos 33 straipsnio, tos bendrovės į konsoliduotą atskaitomybę neįtraukiamos.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma tuo atveju, jeigu vienos konsoliduojamos bendrovės yra pramoninės, o kitos – komercinės ar

teikiančios paslaugas, arba jeigu tų bendrovių gaminami arba paroduodami produktai ar teikiamos paslaugos yra skirtingos.

3. Jeigu taikoma šio straipsnio 1 dalies nuostata, tai atskleidžiama aiškinamajame rašte, nurodant atitinkamas priežastis. Jeigu taip nuo konsolidavimo atleistų bendrovių konsoliduota arba metinė atskaitomybė neskelbiama toje valstybėje narėje pagal Direktyvą 68/151/EEB ⁽¹⁾, šias atskaitomybes reikia pridėti prie konsoliduotos atskaitomybės arba sudaryti galimybes visuomenei su jomis susipažinti. Tokiu atveju turi būti sudaryta galimybė pareikalavus gauti šių dokumentų kopijas. Tokių kopijų kaina neturi būti didesnė, nei jų administravimo išlaidos.

15 straipsnis

1. Siekama vykdyti 16 straipsnio 3 dalies reikalavimą, valstybė narė gali leisti į konsoliduotą atskaitomybę neįtraukti patronuojančių bendrovių, kurios nevykdo jokios pramoninės ar komercinės veiklos, ir kurios pagal bendrąjį susitarimą su viena arba daugiau bendrovių turi dukterinės bendrovės, neįtrauktos į konsoliduotą atskaitomybę, akcijų.

2. Patronuojančios bendrovės metinė atskaitomybė pridedamas prie konsoliduotos atskaitomybės.

3. Pasinaudojus šia nukrypti leidžiančia nuostata, patronuojančios bendrovės metinei atskaitomybei taikomas Direktyvos 78/660/EEB 59 straipsnis, arba aiškinamajame rašte pateikiama visa informacija, kuri būtų gauta jį pritaikius.

2 SKIRSNIS

Konsoliduotos atskaitomybės rengimas

16 straipsnis

1. Konsoliduotą atskaitomybę sudaro konsoliduotas balansas, konsoliduota pelno (nuostolių) ataskaita ir aiškinamasis raštas. Šie dokumentai kartu sudaro vientisą visumą.

2. Konsoliduota atskaitomybė sudaromos aiškiai, laikantis šios direktyvos nuostatų.

3. Konsoliduota atskaitomybė pateikia tikrą ir teisingą konsoliduotų bendrovių turto, įsipareigojimų, finansinės būklės ir pelno arba nuostolių vaizdą.

4. Jei šios direktyvos nuostatų taikymo nepakaktų 3 dalyje apibrėžtam tikram ir teisingam vaizdai užtikrinti, privalu pateikti papildomos informacijos.

5. Jei išimtiniais atvejais kurios nors šios direktyvos 17–35 ir 39 straipsnių nuostatos taikymas būtų nesuderinamas su 3 dalies reikalavimu, tos nuostatos reikia nesilaikyti, siekiant pateikti 3 dalyje apibrėžtą tikrą ir teisingą vaizdą. Visi tokie nukrypimai turi būti pažymėti aiškinamajame rašte, aiškinant jų priežastis ir nurodant jų poveikį bendrovės turtui, įsipareigojimams, finansinei būklei ir pelnui arba nuostoliams. Valstybės narės gali apibrėžti tokius išimtinus atvejus ir nustatyti atitinkamas specialias taisykles.

6. Valstybės narės gali įgaluoti arba pareikalauti konsoliduotoje atskaitomybėje atskleisti ir kitą, pagal šią direktyvą neprivalomą atskleisti informaciją.

17 straipsnis

1. Konsoliduotos atskaitomybės formoms, nepažeidžiant šios direktyvos nuostatų, taikomi Direktyvos 78/660/EEB 3–10, 13–26 ir 28–30 straipsniai, atsižvelgiant į esminius pataisymus, kurie yra būtini dėl specifinio konsoliduotos atskaitomybės pobūdžio, lyginant su metine atskaitomybe.

2. Tam tikromis aplinkybėmis, reikalaujančiomis per didelių išlaidų, valstybė narė gali leisti konsoliduotoje atskaitomybėje susumuoti atsargas.

18 straipsnis

Į konsoliduotą balansą įrašomas visas konsoliduojamų bendrovių turtas ir įsipareigojimai.

19 straipsnis

1. Konsoliduojamų bendrovių balansinė vertė eliminuojama su tų akcijų suteikiama dalimi tų bendrovių kapitale ir rezervuose (nuosavame kapitale):

a) toks eliminavimas vykdomas pagal balansines vertes pirmą kartą konsoliduojant bendroves. Eliminuojant gauti skirtumai įrašomi, jei įmanoma, tiesiai į tuos konsoliduoto balanso

⁽¹⁾ OL L 65, 1968 3 14, p. 8.

straipsnius, kurių vertės yra didesnė arba mažesnė už jų apskaitinę vertę;

b) valstybė narė gali reikalauti ar leisti eliminuoti, remiantis identifikuojamo turto ir išpareigojimų verte akcijų įsigijimo dieną arba, jeigu akcijos buvo įsigijamos dviem ar daugiau etapų, minėta verte tą dieną, kai aptariama bendrovė tapo dukterine bendrove;

c) pritaikius a punktą gautas arba dėl b punkto taikymo susidaręs skirtumas parodomas atskirame atitinkamai pavadintame konsoliduoto balanso straipsnyje. Tas straipsnis, taikyti metodai ir esminiai su praėjusiais finansiniais metais susiję pokyčiai atskleidžiami aiškinamajame rašte. Jeigu valstybė narė leidžia eliminuoti teigiamus ir neigiamus skirtumus, tokių saldavimo rezultatų sudedamosios dalys taip pat nurodomos aiškinamajame rašte.

2. Tačiau šio straipsnio 1 dalis netaikoma patronuojantis bendrovės akcijoms, kurios priklauso pačiai patronuojančiai bendrovei arba kitai konsoliduojamajai bendrovei. Konsoliduotoje atskaitomybėje tokios akcijos laikomos nuosavomis akcijomis pagal Direktyvą 78/660/EEB.

20 straipsnis

1. Valstybė narė gali reikalauti arba leisti eliminuoti turimų kitos konsoliduojamos bendrovės akcijų balansinę vertę ir atitinkamą tik kapitalo (be rezervų) vertę, jeigu:

a) turimos akcijos sudaro ne mažiau 90 % tos bendrovės visų akcijų, išskyrus Direktyvos 77/91/EEB 29 straipsnio 2 dalies a punkte ⁽¹⁾ nurodytų rūšių akcijas, nominaliosios vertės arba, jei tokios vertės nėra, balansinės vertės;

b) a punkte nurodyta procentinė dalis, gauta pagal susitarimą dėl konsoliduojamosios bendrovės akcijų emisijos, ir

c) b punkte minimame susitarime nebuvo numatyta grynaisiais pinigais sumokėti daugiau nei 10 % nominaliosios vertės arba, jei tokios vertės nėra, balansinės vertės.

2. Visais skirtumais, susidariusiais taikant šio straipsnio 1 dalį, atitinkamai mažinami arba didinami konsoliduoti rezervai.

⁽¹⁾ OL L 26, 1977 I 31, p. 1.

3. Šio straipsnio 1 dalyje aprašyto metodo taikymas, atitinkami rezervų pasikeitimai bei atitinkamų konsoliduotų bendrovių pavadinimai ir buveinių adresai pateikiami aiškinamajame rašte.

21 straipsnis

Konsoliduojamų dukterinių bendrovių akcijų, priklausančių nekonsoliduotoms bendrovėms, suma parodoma atskirame atitinkamai pavadintame konsoliduoto balanso straipsnyje.

22 straipsnis

Į konsoliduotą pelno (nuostolių) ataskaitą įrašomos visos konsoliduojamų bendrovių pajamos ir sąnaudos.

23 straipsnis

Visos pelno (nuostolių) sumos, susijusios su dukterinių bendrovių akcijomis, priklausančiomis ne konsoliduotoms bendrovėms, konsoliduotoje pelno (nuostolių) ataskaitoje atvaizduojamos atskiru atitinkamai pavadintu straipsniu.

24 straipsnis

Konsoliduota atskaitomybė rengiama pagal 25–28 straipsniuose nustatytus principus.

25 straipsnis

1. Konsolidavimo metodai turi būti pastoviai taikomi kiekvienais finansiniais metais.

2. Išimtiniais atvejais galima nukrypti nuo šio straipsnio 1 dalies nuostatų. Visi tokie nukrypimai turi būti nurodyti aiškinamajame rašte, pateikiant jų priežastis ir kartu įvertinant jų poveikį konsoliduotų bendrovių, kaip visumos, turtui ir išpareigojimams.

26 straipsnis

1. Konsoliduotoje atskaitomybėje konsoliduotų bendrovių turtas, išpareigojimai, finansinė būklė ir pelnas arba nuostolis parodomas taip, lyg ta konsoliduotų bendrovių grupė būtų viena bendrovė, būtent:

- a) iš konsoliduotos atskaitomybės eliminuojami konsoliduotų bendrovių tarpusavio išskolinimai ir pareikalautos sumokėti sumos;
- b) iš konsoliduotos atskaitomybės eliminuojamos pajamos ir sąnaudos, susijusios su konsoliduotų bendrovių tarpusavio sandoriais;
- c) jeigu iš konsoliduotų bendrovių tarpusavio operacijų gautas pelnas arba nuostolis įskaičiuojamas į turto balansinę vertę, tas pelnas arba nuostolis išbraukiamas iš konsoliduotos atskaitomybės. Tačiau, kol bus įgyvendintos derinimo priemonės, valstybė narė gali leisti išbraukti anksčiau nurodytas sumas proporcingai kiekvienos konsoliduotos dukterinės bendrovės kapitalo daliai, priklausančiai patronuojančiai bendrovei.

2. Valstybė narė gali leisti nesilaikyti šio straipsnio 1 dalies c punkto nuostatų, jeigu operacija įvykdyta normaliomis rinkos sąlygomis ir jeigu pelnui arba nuostoliui išbraukti prireiktų per didelių išlaidų. Visos tokios išimties turi būti nurodytos konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte, aiškinant jų priežastis, o jeigu jos daro didelę įtaką konsoliduojamų bendrovių, kaip visumos, turtui, įsipareigojimams, finansinei būklei ir pelnui arba nuostoliui - konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte.

3. Šio straipsnio 1 dalies a, b ir c punktų nuostatų leidžiama nesilaikyti, jeigu aptariamasis sumos neturi reikšmės 16 straipsnio 3 dalies reikalavimams vykdyti.

27 straipsnis

1. Konsoliduota atskaitomybė sudaromas tą pačią dieną, kaip patronuojančios bendrovės metinė atskaitomybė.

2. Tačiau valstybė narė gali reikalauti arba leisti sudaryti konsoliduotą atskaitomybę kitu metu, kad būtų atsižvelgta į daugumos svarbiausių konsoliduotų dukterinių bendrovių balanso sudarymo datas. Pasinaudojus šia nukrypti leidžiančia nuostata, tai nurodoma konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte, pateikiant atitinkamas priežastis. Be to, reikia atsižvelgti arba nurodyti svarbius įvykius, susijusius su konsoliduotos bendrovės turtu, įsipareigojimais, finansine būkle ir pelnu arba nuostoliu ir įvykusius nuo konsoliduotos bendrovės balanso sudarymo datos iki konsoliduotos atskaitomybės sudarymo datos

3. Jeigu konsoliduotas balansas sudarytas vėliau nei trys mėnesiai po bendrovės balanso sudarymo dienos, ta bendrovė į

konsoliduotą atskaitomybę įtraukia remiantis tarpine atskaitomybe, sudaryta tą pačią dieną, kaip konsoliduotas balansas.

28 straipsnis

Jeigu per finansinius metus žymiai pasikeitė konsoliduotų bendrovių grupės sudėtis, konsoliduotoje atskaitomybėje turi būti pateikta informacija, kuri leistų palyginti skirtingu laiku sudarytas konsoliduotą atskaitomybę. Jeigu tas pasikeitimas yra esminis, valstybė narė gali pareikalauti arba leisti šį reikalavimą vykdyti, rengiant patikslintą metų pradžios balansą ir patikslintą pelno (nuostolių) atskaitą.

29 straipsnis

1. Į konsoliduotą atskaitomybę įrašomas turtas ir įsipareigojimai įvertinami vienodais metodais pagal Direktyvos 78/660/EEB 31–42 ir 60 straipsnius.

2. a) konsoliduotą atskaitomybę rengianti bendrovė privalo jose taikyti tuos pačius įvertinimo metodus kaip ir savo metinėje atskaitomybėje. Tačiau valstybė narė gali reikalauti arba leisti konsoliduotoje atskaitomybėje taikyti kitus įvertinimo metodus, laikantis aukščiau minėto Direktyvos 78/660/EEB straipsnio nuostatų;

b) pasinaudojus šia nukrypti leidžiančia nuostata, tai nurodoma konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte, pateikiant atitinkamas priežastis.

3. Jeigu konsoliduotos bendrovės į konsoliduotą atskaitomybę įtraukiamą turtą ir įsipareigojimus yra įvertinusios kitokiais nei konsolidavimui naudojamais metodais, reikia jų vertę perskaičiuoti pagal konsolidavimui naudojamus metodus, išskyrus tuos atvejus, kai tokio vertės perskaičiavimo rezultatai neturi reikšmės 16 straipsnio 3 dalies reikalavimams vykdyti. Išimtiniais atvejais šio principo gali būti leidžiama nesilaikyti. Pasinaudojus tokia išimtimi, tai nurodoma konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte, nurodant atitinkamas priežastis.

4. Konsoliduotame balanse ir konsoliduotoje pelno (nuostolių) atskaitoje atsižvelgiama į visus konsoliduojant susidariusius skirtumus tarp už aptariamuosius ir ankstesnius finansinius metus apskaičiuotų mokesčių sumos ir už tuos metus sumokėtų arba mokėtinų mokesčių sumos, jeigu yra didelė tikimybė, kad vienai iš konsoliduojamų bendrovių netolimoje ateityje bus pateiktas reikalavimas sumokėti mokesčius.

5. Jeigu į konsoliduotą atskaitomybę įrašytino turto vertė buvo tikslinama tik mokesčių apskaičiavimo tikslais, jis į konsoliduotą atskaitomybę įrašomas tik atitaisius šiuos patikslinimus. Tačiau valstybė narė gali reikalauti arba leisti įrašyti toki turtą į konsoliduotą atskaitomybę neatitaisius tų patikslinimų, jeigu jų sumos ir atitinkamos priežastys nurodomos konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte.

30 straipsnis

1. 19 straipsnio 1 dalies c punkte apibūdintam atskiram straipsniui, atitinkančiam teigiamą konsolidavimo skirtumą, taikomos Direktyvoje 78/660/EEB „geram vardui“ nustatytos taisyklės.

2. Valstybė narė gali leisti teigiamu konsolidavimo skirtumu iš karto ir aiškiai sumažinti rezervus.

31 straipsnis

Atskirame straipsnyje įrašyta suma, apibūdinta 19 straipsnio 1 dalies c punkte, atitinkanti neigiamą konsolidavimo skirtumą, gali būti perkelta į pelno (nuostolių) ataskaitą tik:

- a) jeigu tas skirtumas atitinka nepalankių būsimų tos bendrovės rezultatų gavimo metu prognozuojamas sumas arba prognozuojamas būsimas bendrovės sąnaudas, ir tik tiek, kiek tos prognozės pasitvirtina, arba
- b) ta dalimi, kuri atitinka faktinį pelną.

32 straipsnis

1. Jeigu konsoliduotų bendrovių grupei priklausanti bendrovė valdo kitą bendrovę kartu su viena arba daugiau tai bendrovių grupei nepriklausančių bendrovių, valstybė narė gali reikalauti arba leisti tą kitą bendrovę įtraukti į konsoliduotą atskaitomybę proporcingai jos kapitalo daliai, kuri priklauso konsoliduotai bendrovei.

2. 1 straipsnio dalyje minimam proporciniam konsolidavimui *mutatis mutandis* taikomi 13–31 straipsniai.

3. Jeigu taikomas šis straipsnis, ir proporcingai konsoliduojama bendrovė pagal 33 straipsnio apibrėžimą yra asocijuotoji bendrovė, 33 straipsnis netaikomas.

33 straipsnis

1. Jeigu konsoliduota bendrovė daro žymią įtaką nekonsoliduotos bendrovės (asocijuotosios bendrovės) veiklos organizavimo ir finansinei politikai ir turi tos bendrovės kapitalo dalį, kaip apibrėžta Direktyvos 78/660/EEB 17 straipsnyje, ta kapitalo dalis konsoliduotoje atskaitomybėje parodoma atskirame atitinkamai pavadintame straipsnyje. Laikoma, kad bendrovė daro žymią įtaką kitai bendrovei, jeigu ji turi ne mažiau kaip 20 % tos bendrovės akcininkų arba narių balsavimo teisių. Taikomas 2 straipsnis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minimai kapitalo daliai ši straipsnį taikant pirmą kartą, ta dalis konsoliduotoje atskaitomybėje parodoma:

- a) balansine verte, apskaičiuota pagal įvertinimo taisyklės, nustatytas Direktyvoje 78/660/EEB. Skirtumas tarp šios vertės ir kapitalo ir rezervų dalies, priklausančios konsoliduotai bendrovei, sumos atskirai nurodomas konsoliduotame balanse arba aiškinamajame rašte. Šis skirtumas apskaičiuojamas tą dieną, kai minėtas metodas pritaikomas pirmą kartą, arba
- b) suma, atitinkanti tų akcijų atstovaujama kapitalo ir rezervų dalį. Skirtumas tarp šios sumos ir balansinės vertės, apskaičiuotos pagal įvertinimo taisyklės, nustatytas Direktyvoje 78/660/EEB, atskirai nurodomas konsoliduotame balanse arba aiškinamajame rašte. Šis skirtumas apskaičiuojamas tą dieną, kai minėtas metodas pritaikomas pirmą kartą;
- c) valstybė narė gali nurodyti taikyti vieną iš a ir b punktuose pateiktų metodų. Konsoliduotame balanse arba aiškinamajame rašte turi būti pažymėta, kuris – a ar b – metodas buvo taikomas.
- d) Be to, taikant a ir b punktus, valstybė narė gali reikalauti arba leisti skaičiuoti tą skirtumą akcijų įsigijimo dieną arba, jeigu akcijos buvo įsigytos dviem ar daugiau etapų, - dieną, kai bendrovė tapo asocijuota bendrove.

3. Jeigu asocijuotos bendrovės savo turtą ir įsipareigojimus yra įvertinusios kitokiais nei pagal 29 straipsnio 2 dalį konsolidavimui naudojamais metodais, šio straipsnio 2 dalies a ir

b punktuose nurodyto skirtumo apskaičiavimo tikslais galima jų vertę perskaičiuoti pagal konsolidavimui naudojamus metodus. Tokio vertės perskaičiavimo faktai turi būti nurodomi konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte. Valstybė narė gali reikalauti tokio vertės perskaičiavimo.

4. Šio straipsnio 2 dalies a punkte minima balansinė vertė arba b punkte minima asocijuotos bendrovės kapitalo ir rezervų dalies, priklausančios konsoliduotai bendrovei, suma didinama arba mažinama konsoliduotai bendrovei priklausančios asocijuotos bendrovės kapitalo ir rezervų dalies pasikeitimų, įvykusių per finansinius metus, sumomis; ji mažinama už tą kapitalo dalį gautamų dividendų sumomis.

5. Jeigu šio straipsnio 2 dalies a ir b punktuose minimo teigiamo skirtumo negalima susieti su konkrečia turto ar įsipareigojimų kategorija, jam taikomi 30 ir 39 straipsnio 3 dalis.

6. Asocijuotos bendrovės pelno arba nuostolių dalis, priklausanti tai kapitalo daliai, konsoliduotoje pelno (nuostolių) ataskaitoje parodoma atskirame atitinkamai pavadintame straipsnyje.

7. Išbraukimai pagal 26 straipsnio 1 dalies c punktą galimi tik tada, jeigu ten minimi faktai yra žinomi arba gali būti patvirtinti. Taikomos 26 straipsnio 2 ir 3 dalys.

8. Jeigu asocijuota bendrovė rengia konsoliduotą atskaitomybę, aukščiau išdėstytos nuostatos taikomos tose konsoliduotoje atskaitomybėje nurodytam kapitalui ir rezervams.

9. Šio straipsnio taikyti nebūtina, jeigu asocijuotos bendrovės kapitalo ir rezervų dalis, priklausanti konsoliduotai bendrovei, nėra reikšminga 16 straipsnio 3 dalies reikalavimams vykdyti.

34 straipsnis

Be kitose šios direktyvos nuostatose reikalaujamos informacijos, aiškinamajame rašte turi būti pateikta bent tokia informacija:

1. Konsoliduotos atskaitomybės straipsniams įvertinti ir vertės patikslinimams apskaičiuoti taikyti metodai. Jeigu tam tikrų metinių ataskaitų straipsnių vertės iš pradžių buvo išreikštos

užsienio valiuta, turi būti nurodytas jų perskaičiavimo ta valiuta, kuria išreikšti visi konsoliduotos atskaitomybės straipsniai, pagrindas.

2) a) visų konsoliduotų bendrovių grupei priklausančių bendrovių pavadinimai ir buveinių adresai; konsoliduotų bendrovių, išskyrus patronuojančią bendrovę, kapitalo dalys, priklausančios kitoms konsoliduotoms bendrovėms arba jų pavedimu tačiau savo vardu veikiantiems asmenims; kurios iš sąlygų, minimų 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalyje, pritaikius 2 straipsnį, sudarė pagrindą konsolidavimui. Tačiau pastarosios informacijos galima ir nepateikti, jeigu buvo konsoliduota 1 straipsnio 1 dalies a punkto pagrindu ir jeigu turimo kapitalo dalis yra lygi turimų balsavimo teisių daliai;

b) tokią informaciją reikia pateikti ir apie tas bendroves, kurios yra atleistos nuo konsolidavimo pagal 13 ir 14 straipsnius, ir, nepažeidžiant 14 straipsnio 3 dalies, aiškinti 13 straipsnyje minimo bendrovių atleidimo nuo konsolidavimo pagrindą.

3) a) su konsoliduota bendrove pagal 33 straipsnio 1 dalies apibrėžimą susijusių asocijuotų bendrovių pavadinimai ir registruotų būstinių adresai ir tų asocijuotų bendrovių kapitalo dalys, priklausančios konsoliduotoms bendrovėms arba jų pavedimu tačiau savo vardu veikiantiems asmenims;

b) tokią informaciją reikia pateikti ir apie 33 straipsnio 9 dalyje minimas asocijuotas bendroves, aiškinant minėtos nuostatos taikymo priežastis.

4. Pagal 32 straipsnį proporcingai konsoliduotų bendrovių pavadinimai ir buveinių adresai, veiksniai, kuriais remiantis tos bendrovės yra bendrai valdomos, ir jų kapitalo dalys, priklausančios konsoliduotoms bendrovėms arba jų pavedimu tačiau savo vardu veikiantiems asmenims.

5. Pavadinimai ir registruotų būstinių adresai kitų nei 2, 3 ir 4 dalyje minimų bendrovių, kurių kapitalo dalis, ne mažesnė nei nustatytas minimumas, kurio valstybės narės negali nustatyti didesnio nei 20 %, priklauso konsoliduotoms bendrovėms ir pagal 14 straipsnį nuo konsolidavimo atleistoms bendrovėms arba jų pavedimu, bet savo vardu veikiantiems asmenims; nurodomas tos kapitalo dalies dydis, aptariamų bendrovių kapitalo ir rezervų suma ir paskutinių finansinių metų, už kuriuos patvirtintos ataskaitos, pelno arba nuostolių suma. Šios informacijos pateikti nereikia, jeigu asocijuotos bendrovės kapitalo ir rezervų dalis nėra reikšminga 16 straipsnio 3 dalies reikalavimams vykdyti. Taip pat

- galima nepateikti informacijos apie kapitalą ir rezervus bei pelną arba nuostolį, jeigu aptariamoji bendrovė neskelbia savo balanso ir jeigu aukščiau minėtoms bendrovėms priklauso (tiesiogiai ar netiesiogiai) mažiau nei 50 % jos kapitalo.
6. Konsoliduotame balanse parodyta vėliau kaip po penkerių metų mokėtinų sumų bendroji suma, o taip pat konsoliduotame balanse parodyta išskolinimų, už kuriuos konsoliduotos bendrovės yra palikusios vertę turintį užstatą, bendroji suma, nurodant užstato pobūdį ir formą.
  7. Bendroji suma finansinių įsipareigojimų, neįtrauktų į konsoliduotą balansą, jeigu tai padeda įvertinti konsoliduotų bendrovių kaip visumos finansinę būklę. Atskirai nurodomi konsoliduotoje atskaitomybėje neparodyti įsipareigojimai, susiję su pensijomis ir dukterinėmis bendrovėmis.
  8. Konsoliduotos grynosios pajamos, apibrėžtos Direktyvos 78/660/EEB 28 straipsnyje, sugrupuotos pagal veiklos rūšis ir geografines rinkas, jeigu šios veiklos rūšys ir geografinės rinkos viena nuo kitos smarkiai skiriasi konsoliduotų bendrovių kaip visumos veiklai įprasto gaminių pardavimo ir paslaugų teikimo organizavimo būdais.
- 9) a) vidutinis konsoliduotų bendrovių darbuotojų skaičius finansiniais metais, sugrupavus pagal kategorijas ir, jei tai atskirai neparodyta konsoliduotoje pelno (nuostolių) atskaitoje, – personalo sąnaudos finansiniais metais;
    - b) bendrovių, kurioms pritaikytas 32 straipsnis, vidutinis darbuotojų skaičius finansiniais metais nurodomas atskirai.
  10. Kiek finansinių metų konsoliduoto pelno arba nuostolių skaičiavimą paveikė straipsnių vertės perskaičiavimas, kuris, siekiant mokesčių lengvatų, buvo įvykdytas aptariamaisiais arba ankstesniais finansiniais metais, nesilaikant Direktyvos 78/660/EEB 31 ir 34–42 straipsniuose bei šios direktyvos 29 straipsnio 5 dalyje nurodytų principų. Jeigu toks įvertinimas daro žymų poveikį konsoliduotų bendrovių kaip visumos būsimų mokesčių skaičiavimams, reikia aiškinti smulkiau.
  11. Skirtumas tarp iš aptariamųjų ir ankstesnių finansinių metų pelno (nuostolių) ataskaitose parodytų mokesčių sumos ir už tuos metus mokėtinų mokesčių sumos, jeigu šis skirtumas turi reikšmės būsimų mokesčių apskaičiavimui. Ši suma gali būti parodoma atskirame atitinkamai pavadintame konsoliduoto balanso straipsnyje kaip sukauptoji suma.
  12. Atlygių sumos, per finansinius metus išmokėtos patronuojančios bendrovės ir jai dukterinių bendrovių administracijos, valdybos ir stebėtojų tarybos nariams už jų atsakomybę, bei visi tomis pačiomis sąlygomis priimti įsipareigojimai, susiję su senatvės pensijomis buvusiems minėtų tarnybų darbuotojams, nurodant bendrąją sumą kiekvienai grupei. Valstybė narė gali reikalauti, kad 32 ir 33 straipsniuose aprašytais ryšiais susijusių bendrovių darbuotojams už atsakomybę išmokėto atlygio sumos taip pat būtų nurodomos kartu su pirmajame sakinyje reikalaujama informacija.
  13. Patronuojantis bendrovės administracijos, valdybos ir stebėtojų tarybų nariams tos patronuojantis bendrovės arba vienos iš jai dukterinių bendrovių išmokėtų avansų ir suteiktų paskolų sumos, nurodant palūkanų normas, pagrindines sąlygas ir visas sugrąžintas sumas, bei jų vardu priimti įsipareigojimai įvairių rūšių garantijų forma, nurodant bendrąją sumą kiekvienai grupei. Valstybė narė gali reikalauti, kad 32 ir 33 straipsniuose aprašytais ryšiais susijusių bendrovių darbuotojams išmokėti avansai ir suteiktos paskolos taip pat būtų nurodomi kartu su 1 sakinyje reikalaujama informacija.
- 35 straipsnis
1. Valstybės narės gali leisti 34 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalyse reikalaujamą informaciją:
    - a) išdėstyti pranešimo forma ir pateikti pagal Direktyvos 68/151/EEB 3 straipsnio 1 ir 2 dalies reikalavimus, padarius atitinkamą įrašą aiškinamajame rašte;
    - b) praleisti, jeigu jos atskleidimas rimtai prieštarautų kurios nors iš šių nuostatų įtakojamų bendrovių interesams. Valstybė narė gali reikalauti tokiems praleidimams gauti administracinį ar juridinį įgaliojimą. Kiekvienas toks praleidimas turi būti nurodytas aiškinamajame rašte.
  2. 1 dalies b punktas taip pat taikomas 34 straipsnio 8 dalyje reikalaujamai informacijai.

3 SKIRSNIS

Konsoliduota metinė atskaitomybė

36 straipsnis

1. Konsoliduotoje metinėje atskaitomybėje turi būti pateikta bent teisinga konsoliduotų bendrovių, kaip visumos, veiklos ir būklės raidos apžvalga.
2. Atskaitomybėje taip pat nurodoma tokia su tomis bendrovėmis susijusi informacija:
  - a) svarbūs įvykiai, įvykę nuo praėjusiųjų finansinių metų pabaigos;
  - b) numatomos tų bendrovių, kaip visumos, raidos kryptys ateityje;
  - c) tų bendrovių kaip visumos tyrimų ir plėtros veikla;
  - d) skaičius ir nominalioji vertė arba, jeigu tos vertės nėra, balansinė vertė patronuojantis bendrovės akcijų, priklausančių pačiai bendrovei, jos dukterinėms bendrovėms arba jų pavedimu, bet savo vardu veikiantiems asmenims. Valstybės narės gali reikalauti atskleisti šią informaciją aiškinamajame rašte.

4 SKIRSNIS

Konsoliduotos atskaitomybės auditas

37 straipsnis

1. Konsoliduotą atskaitomybę parengianti bendrovė turi būti patikrinta vieno ar daugiau asmenų, įgaliotų tikrinti atskaitomybę pagal valstybės narės, kuri valdo šią bendrovę, įstatymus.
2. Asmuo arba asmenys, atsakingi už konsoliduotos atskaitomybės auditą, privalo taip pat patikrinti, ar konsoliduota metinė atskaitomybė neprieštarauja konsoliduotai atskaitomybei tais pačiais finansiniais metais.

5 SKIRSNIS

Viešas konsoliduotos atskaitomybės skelbimas

38 straipsnis

1. Atitinkamai patvirtintos konsoliduota atskaitomybė ir konsoliduotas metinė atskaitomybė kartu su už atskaitų auditą

atsakingo asmens išvada konsoliduotą atskaitomybę parengusios bendrovės viešai skelbiami kiekvienos valstybės narės įstatymų, pagal Direktyvos 68/151/EEB 3 straipsnį reglamentuojančių tos bendrovės veiklą, nustatyta tvarka.

2. Konsoliduotai metinei atskaitomybei taikoma Direktyvos 78/660/EEB 47 straipsnio 1 dalies antroji pastraipa.

3. Direktyvos 78/660/EEB 47 straipsnio 1 dalies antroji pastraipa pakeičiama taip: „Turi būti sudaryta galimybė paprašius gauti visos atskaitomybės ar jos dalies kopiją. Tokios kopijos kaina neturi būti didesnė nei jos administravimo išlaidos“.

4. Tačiau jeigu konsoliduotą atskaitomybę parengusi bendrovė nepriskiriama jokiai iš 4 straipsnyje išvardintų bendrovių rūšių ir pagal nacionalinius įstatymus neprivalo viešai skelbti 1 dalyje nurodytų dokumentų Direktyvos 68/151/EEB 3 straipsnyje nurodytu būdu, ji privalo bent sudaryti galimybę visuomenei su jais susipažinti savo pagrindinėje buveinėje. Turi būti sudaryta galimybė paprašius gauti tų dokumentų kopijas. Tokių kopijų kaina neturi būti didesnė nei jų administravimo išlaidos.

5. Taikomi Direktyvos 78/660/EEB 48 ir 49 straipsniai.

6. Valstybės narės numato atitinkamas sankcijas už šiame straipsnyje nustatytą viešo atskaitomybės skelbimo reikalavimų nevykdymą.

6 SKIRSNIS

Laikinos ir baigiamosios nuostatos

39 straipsnis

1. Pirmą kartą pagal šią direktyvą rengiant jau anksčiau susiformavusios bendrovių grupės, apibūdintos 1 straipsnio 1 dalyje, konsoliduotą atskaitomybę, prieš taikant 49 straipsnio 1 dalyje minimas nuostatas, valstybė narė gali reikalauti arba leisti 19 straipsnio 1 dalyje vykdomo tikslais atsižvelgti į balansinę akcijų vertę ir jų atstovaujama kapitalo ir rezervų procentinę dalį iki pirmojo konsolidavimo arba konsolidavimo metu.

2. Šio straipsnio 1 dalis, padarius reikiamus pakeitimus, taikoma 33 straipsnio 2 dalies tikslais vykdomam su konsoliduota bendrove susijusios bendrovės akcijų arba jų atstovaujamos kapitalo ir

rezervų dalies įvertinimui bei 32 straipsnyje numatytam proporcingam konsolidavimui.

3. Jeigu 19 straipsnio 1 dalyje apibrėžtas atskiras straipsnis atitinka teigiamą konsolidavimo skirtumą, susidariusį iki pirmą kartą pagal šią direktyvą parengiant konsoliduotą atskaitomybę, valstybė narė gali:

- a) 30 straipsnio 1 dalyje leisti pradėti skaičiuoti Direktyvos 78/660/EEB 37 straipsnio 2 dalyje nustatytą ilgesnį nei penkerių metų laikotarpį nuo datos, kai pirmą kartą pagal šią direktyvą buvo parengtos konsoliduota atskaitomybė, ir
- b) 30 straipsnio 2 dalyje leisti sumažinti rezervus tą dieną, kai pirmą kartą pagal šią direktyvą buvo parengtos konsoliduota atskaitomybė.

40 straipsnis

1. Iki pasibaigiant terminui, skirtam nacionaliniuose teisės aktuose pritaikyti Direktyvą 78/660/EEB papildančiąsias direktyvas, siekiant suderinti bankų, kitų finansinių įstaigų ir draudimo bendrovių metinę atskaitomybę, valstybės narės gali nukrypti nuo šios direktyvos nuostatų, reglamentuojančių konsoliduotos atskaitomybės formas, tų ataskaitų straipsnių įvertinimo metodus ir aiškinamajame rašte pateiktiną informaciją:

- a) jeigu konsoliduojama bendrovė yra bankas, kita finansų įstaiga arba draudimo bendrovė;
- b) jeigu dauguma konsoliduojamų bendrovių yra bankai, kitos finansų įstaigos arba draudimo bendrovės.

Jos taip pat gali nukrypti ir nuo 6 straipsnio, tačiau tik tiek, kiek jis susijęs su anksčiau minėtoms bendrovėms taikomais apribojimais ir kriterijais.

2. Jeigu valstybė narė nėra pareikalavusi, kad bankai, kitos finansų įstaigos ir draudimo bendrovės rengtų konsoliduotą atskaitomybę, kol nebus įgyvendintos 49 straipsnio 1 dalyje nurodytos nuostatos, iki jos nacionaliniuose teisės aktuose bus įgyvendinta viena iš šio straipsnio 1 dalyje minimų direktyvų, visiems iki 1993 metų pasibaigusiems finansiniams metams ji gali:

- a) laikinai atidėti 1 straipsnio 1 dalies reikalavimų taikymą aukščiau minėtoms bendrovėms, jeigu jos yra patronuojantis bendrovės. Šis faktas turi būti atskleistas patronuojančios

bendrovės metinėje atskaitomybėje pateikiant Direktyvos 78/660/EEB 43 straipsnio 1 dalies 2 punkte reikalaujamą informaciją apie visas dukterines bendroves;

- b) jeigu yra rengiama konsoliduota atskaitomybė, leisti, nepažeidžiant 33 straipsnio, nekonsoliduoti aukščiau minėtų bendrovių, jeigu jos yra dukterinės bendrovės. 34 straipsnio 2 dalyje reikalaujama informacija apie visas dukterines bendroves turi būti pateikta aiškinamajame rašte.

3. 2 dalies b punkte nurodytais atvejais dukterinės bendrovės metinę arba konsoliduotą metinę atskaitomybę, jeigu ją skelbti yra privalu, reikia pridėti prie konsoliduotos atskaitomybės, o jeigu konsoliduota atskaitomybė nerengiama — prie patronuojančios bendrovės metinės atskaitomybės, arba sudaryti galimybę visuomenei su ja susipažinti. Tokiu atveju turi būti sudaryta galimybė paprašius gauti tų dokumentų kopijas. Kopijų kaina neturi būti didesnė nei jų administravimo išlaidos.

41 straipsnis

1. Bendrovės, susijusios 1 straipsnio 1 dalies a, b punktuose ir d punkto bb papunktyje apibūdintais ryšiais, ir kitos bendrovės, panašiai susijusios su viena iš aukščiau minėtų bendrovių, šioje direktyvoje ir Direktyvoje 78/660/EEB laikomos dukterinėmis bendrovėmis.

2. Jeigu valstybė narė nurodo rengti konsoliduotą atskaitomybę pagal 1 straipsnio 1 dalies c punktą, d punkto aa papunktį, to straipsnio 2 dalį arba 12 straipsnio 1 dalį, tuose straipsniuose apibūdintais ryšiais susijusios bendrovės ir kitos panašiai susijusios bendrovės, arba, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, susijusios su viena iš aukščiau minėtų bendrovių, laikomos dukterinėmis bendrovėmis, kaip apibrėžta šio straipsnio 1 dalyje.

3. Net jeigu valstybė narė nėra nurodžiusi rengti konsoliduotos atskaitomybės pagal 1 straipsnio 1 dalies c punktą, d punkto aa papunktį, to straipsnio 2 dalį, arba 12 straipsnio 1 dalį, ji gali taikyti šio straipsnio 2 dalį.

4. Taikomos 2 straipsnio ir 3 straipsnio 2 dalies nuostatos.

5. Jeigu valstybė narė taiko 4 straipsnio 2 dalį, ji gali nuo šios straipsnio 1 dalies taikymo atleisti dukterines bendroves, kurios pačios yra patronuojančios bendrovės ir kurios dėl savo teisinės formos atitinkamoje valstybėje narėje neprivalo pagal šios

direktyvos reikalavimus rengti konsoliduotos atskaitomybės, bei panašios teisinės formos patronuojančias bendroves.

42 straipsnis

Direktyvos 78/660/EEB 56 straipsnis pakeičiamas taip:

„56 straipsnis

1. Reikalavimas metinėje atskaitomybėje pateikti 9, 10, 23–26 straipsniuose reikalaujamus duomenis, susijusius su dukterinėmis bendrovėmis, apibrėžtomis Direktyvos 83/349/EEB 41 straipsnyje, ir teikti informaciją apie šias bendroves pagal 13 straipsnio 2 dalies, 14 straipsnio ir 43 straipsnio 1 dalies 7 punkto nuostatas įsigalioja tos direktyvos 49 straipsnio 2 dalyje nustatytą dieną.

2. Aiškinamajame rašte taip pat turi būti nurodyta:

- a) pavadinimas ir registruotos buveinės adresas bendrovės, rengiančios didžiausios bendrovių grupės, kuriai aptariamoji įmonė priklauso kaip dukterinė bendrovė, konsoliduotą atskaitomybę;
- b) pavadinimas ir registruotos buveinės adresas bendrovės, rengiančios mažiausios bendrovių grupės, kuriai aptariamoji įmonė priklauso kaip dukterinė bendrovė, ir kuri yra a punkte minėtos didžiausios bendrovių grupės dalis, konsoliduotą atskaitomybę;
- c) vieta, kur galima gauti a ir b punktuose minimos konsoliduotos atskaitomybės kopijas, jeigu jas gauti įmanoma.“

43 straipsnis

Direktyvos 78/660/EEB 57 straipsnis pakeičiamas taip:

„57 straipsnis

Neatsižvelgdama į Direktyvų 68/151/EEB ir 77/91/EEB nuostatas, valstybė narė neprivalo šios direktyvos nuostatų dėl metinės atskaitomybės turinio, audito ir viešo skelbimo taikyti bendrovėms, kurioms galioja tos valstybės narės nacionaliniai įstatymai ir kurios pagal Direktyvos 83/349/EEB apibrėžimą yra dukterinės bendrovės, jeigu įvykdomos visos toliau išvardytos sąlygos:

- a) patronuojančiai bendrovei turi galioti valstybės narės įstatymai;
- b) visi dukterinės bendrovės akcininkai arba nariai turi sutikti, kad bendrovė būtų atleista nuo aptariamųjų įsipareigojimų; tokio sutikimo reikia kiekvienais finansiniais metais;
- c) patronuojanti bendrovė turi būti pareiškusi, kad ji garantuoja dukterinės bendrovės įsipareigojimų vykdymą;

d) b ir c punktuose minimi pareiškimai turi būti dukterinės bendrovės paskelbti valstybės narės įstatymų nustatyta tvarka pagal Direktyvos 68/151/EEB 3 straipsnį;

e) dukterinė bendrovė turi būti įtraukta į patronuojančios bendrovės pagal Direktyvą 83/349/EEB rengiamą konsoliduotą atskaitomybę;

f) atleidimo nuo minėtų reikalavimų faktas turi būti nurodytas patronuojančios bendrovės parengtų konsoliduotų atskaitomybių aiškinamuosiuose raštuose;

g) e punkte minimos konsoliduota atskaitomybė, konsoliduota metinė atskaitomybė ir už auditą atsakingo asmens išvada turi būti skelbiami valstybės narės įstatymų nustatyta tvarka, laikantis Direktyvos 68/151/EEB 3 straipsnio reikalavimų.“

44 straipsnis

Direktyvos 78/660/EEB 58 straipsnis pakeičiamas taip:

„58 straipsnis

Valstybė narė neprivalo šios direktyvos nuostatų dėl pelno (nuostolių) ataskaitų audito ir viešo skelbimo taikyti nacionaliais teisės aktais reglamentuojamoms bendrovėms, kurios pagal Direktyvos 83/349/EEB apibrėžimą yra patronuojantis bendrovės, jeigu laikomasi visų toliau išvardytų sąlygų:

a) patronuojanti bendrovė turi rengti konsoliduotą atskaitomybę pagal Direktyvos 83/349/EEB reikalavimus ir būti pati įtraukta į tas konsoliduotą atskaitomybę;

b) atleidimo nuo minėtų reikalavimų faktas turi būti atskleistas patronuojančios bendrovės metinės atskaitomybės aiškinamajame rašte;

c) atleidimo nuo minėtų reikalavimų faktas turi būti atskleistas patronuojantis bendrovės parengtų konsoliduotos atskaitomybės aiškinamajame rašte;

d) patronuojančios bendrovės pelnas arba nuostolis, nustatytas remiantis šioje direktyvoje nurodytais principais, turi būti parodytas patronuojančios bendrovės balanse.“

45 straipsnis

Direktyvos 78/660/EEB 59 straipsnis pakeičiamas taip:

„59 straipsnis

1. Valstybė narė gali reikalauti arba leisti turimą bendrovių, kurių veiklos ir finansinei politikai daroma žymi įtaka, kapitalo dalį, apibrėžtą 17 straipsnyje, parodyti balanse kaip nurodyta žemiau išvardintose 2–9 dalyse, kaip punktų „Dukterinių bendrovių akcijos“ arba „Dalyvavimas kitose bendrovėse“ papunkčiuose. Laikoma, kad bendrovė daro žymią įtaką kitai bendrovei, jeigu ji turi ne mažiau kaip 20 % tos bendrovės akcininkų arba narių balsavimo teisių. Taikomas Direktyvos 83/349/EEB 2 straipsnis.

2. Šį straipsnį pirmą kartą taikant 1 dalyje aptariamai kapitalo daliai, ji balanse rodoma arba

a) balansine verte, apskaičiuota pagal 31–42 straipsnių nuostatas. Skirtumas tarp tos vertės ir tos kapitalo ir rezervų dalies sumos atskirai nurodomas balanse arba aiškinamajame rašte. Tas skirtumas apskaičiuojamas tuo metu, kai minėtas metodas taikomas pirmą kartą, arba

b) suma, atitinkanti tą kapitalo ir rezervų dalį. Skirtumas tarp tos sumos ir pagal 31–42 straipsnių nuostatas apskaičiuotos apskaitinės vertės atskirai nurodomas balanse arba aiškinamajame rašte. Tas skirtumas apskaičiuojamas tuo metu, kai minėtas metodas taikomas pirmą kartą;

c) Valstybė narė gali nurodyti taikyti vieną iš a ir b punktų. Balanse arba aiškinamajame rašte turi būti pažymėta, kuris — a ar b — punktas buvo taikomas;

d) Be to, taikant a ir b punktus, valstybė narė gali reikalauti arba leisti skaičiuoti tą skirtumą 1 dalyje minėtos kapitalo dalies įsigijimo dieną arba, jeigu kapitalo dalis buvo įsigyta dviem ar daugiau etapų, tą dieną, kai turimos akcijos tapo 1 dalyje apibrėžta kapitalo dalimi.

3. Jeigu bendrovė, kurios 1 dalyje apibrėžta kapitalo dalis priklauso aptariamam atskaitomybę rengiančiai bendrovei, savo turtą ir išpareigojimus yra įvertinusi kitokiais nei tą atskaitomybę rengiančios bendrovės naudojamais metodais, šio straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodyto skirtumo apskaičiavimo tikslais galima jį vertę apskaičiuoti pagal atskaitomybę rengiančios bendrovės naudojamus metodus. Tokio

vertės perskaičiavimo faktai turi būti nurodomi atskaitomybės aiškinamajame rašte. Valstybė narė gali reikalauti tokio vertės perskaičiavimo.

4. Šio straipsnio 2 dalies a punkte minima balansinė vertė arba b punkte minima bendrovės kapitalo ir rezervų dalį atitinkanti suma didinama arba mažinama tos kapitalo ir rezervų dalies pasikeitimų, įvykusių per finansinius metus, sumomis; ji mažinama už tą kapitalo dalį gaunamų dividendų sumomis.

5. Jeigu šio straipsnio 2 dalies a ir b punktuose minimo teigiamo skirtumo negalima susieti su konkrečia turto ar išpareigojimų kategorija, jam taikomos punktui „geras vardas“ skirtos taisyklės.

6. a) 1 dalyje apibrėžtai kapitalo daliai priklausanti pelno arba nuostolių dalis pelno (nuostolių) ataskaitoje atvaizduojama atskiru atitinkamai pavadintu straipsniu;

b) jeigu ši suma yra didesnė už gautų arba gautinų dividendų sumą, tas skirtumas įrašomas į rezervą, kurio negalima paskirstyti akcininkams;

c) valstybė narė gali reikalauti arba leisti 1 dalyje apibrėžtai kapitalo daliai priklausančią pelno arba nuostolių dalį rodyti pelno (nuostolių) ataskaitoje tik kaip sumą, atitinkančią gautų arba gautinų dividendų sumą.

7. Išbraukimai pagal Direktyvos 83/349/EEB 26 straipsnio 1 dalies c punktą galimi tik tada, jeigu ten minimi faktai yra žinomi arba gali būti patvirtinti. Taikomos minėtos direktyvos 26 straipsnio 2 ir 3 dalys.

8. Jeigu bendrovė, kurios 1 dalyje apibrėžta kapitalo dalis priklauso aptariamam atskaitomybę rengiančiai bendrovei, rengia konsoliduotą atskaitomybę, aukščiau išdėstytos nuostatos taikomos toje konsoliduotoje atskaitomybėje parodytam kapitalui ir rezervams.

9. Šio straipsnio taikyti nebūtina, jeigu 1 dalyje apibrėžta kapitalo dalis nėra reikšminga 2 straipsnio 3 dalies reikalavimams vykdyti.“

46 straipsnis

Direktyvos 78/660/EEB 61 straipsnis pakeičiamas taip:

„61 straipsnis

Valstybė narė neprivalo 43 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatų dėl atitinkamų bendrovių kapitalo ir rezervų dydžio bei pelno arba nuostolių taikyti nacionaliniais teisės aktais reglamentuojamoms bendrovėms, jeigu tos bendrovės pagal Direktyvos 83/349/EEB apibrėžimą yra patronuojančios bendrovės ir:

- a) jeigu minėtos bendrovės yra įtrauktos į tos patronuojančios bendrovės parengtą konsoliduotą atskaitomybę arba į Direktyvos 83/349/EEB 7 straipsnio 2 dalyje minimos didesnės bendrovių grupės konsoliduotą atskaitomybę arba
- b) jeigu patronuojančios bendrovės atitinkamų bendrovių akcijas pagal 59 straipsnio reikalavimus yra parodžiusios savo metinėse atskaitomybėse arba pagal Direktyvos 83/349/EEB 33 straipsnio reikalavimus tų patronuojančių bendrovių parengtose konsoliduotose atskaitomybėse.“

47 straipsnis

Pagal Direktyvos 78/660/EEB 52 straipsnio nuostatas įsteigtas Ryšių komitetas taip pat:

- a) nepažeisdamas Sutarties 169 ir 170 straipsnių, lengvina šios direktyvos taikymo derinimo darbą, reguliariai šaukdamas susirinkimus, kuriuose sprendžiami ją taikant kylantys praktiniai klausimai;
- b) prireikus teikia Komisijai patarimus dėl šios direktyvos pataisų ar papildymų.

48 straipsnis

Ši direktyva neturi įtakos valstybių narių teisės aktams, reikalaujantiems, kad konsoliduota atskaitomybė, į kurią yra įtrauktos jų jurisdikcijai nepriklausančios bendrovės, būtų pateiktos įmonių registru, kuriame įregistruoti tos bendrovės filialai.

49 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 1988 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybė narė gali nurodyti šio straipsnio 1 dalies reikalavimą konsoliduotai atskaitomybei pradėti taikyti finansiniais metais, kurie prasideda 1990 m. sausio 1 d. arba kalendoriniais 1990 metais.

3. Valstybės narės užtikrina, kad Komisijai būtų pranešamos šios direktyvos reglamentuojamos srities nacionalinių teisės aktų pagrindinės nuostatos.

50 straipsnis

1. Penkeriems metams praėjus nuo 49 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos, Taryba gautą Komisijos pasiūlymą išnagrinėja ir, atsižvelgusi į taikant šią direktyvą sukauptą patirtį, šios direktyvos tikslus ir dabartinę ekonominę ir finansinę situaciją, prireikus peržiūri šiuos straipsnius: 1 straipsnio 1 dalies d punktą (antrą pastraipą), 4 straipsnio 2 dalį, 5 straipsnį, 6 straipsnį, 7 straipsnio 1 dalį, 12 straipsnį, 43 straipsnį ir 44 straipsnį.

2. Šio straipsnio 1 dalis nedaro įtakos Direktyvos 78/660/EEB 53 straipsnio 2 daliai.

51 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1983 m. birželio 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

H. TIETMEYER